

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA VUKOVAR I

za pedagošku godinu 2021./2022.

Vukovar, rujan 2021.

Temeljem članka 58.st.2. Statuta Dječjeg vrtića Vukovar I, ODGOJITELJSKO VIJEĆE utvrdilo je prijedlog KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA VUKOVAR I, na sjednici održanoj 16. rujna 2021.godine

Ravnateljica:
Mirjana Kulić

Temeljem članka 43.st.1.t.3. Statuta Dječjeg vrtića Vukovar I, UPRAVNO VIJEĆE, na sjednici održanoj nadnevka 17.rujna 2021. godine na prijedlog ravnateljice donosi KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA VUKOVAR I ZA PEDAGOŠKU 2021./22.. godinu

Predsjednica Upravnog vijeća:
Kristina Kuraja

NAŠA MISIJA: Profesionalni pristup ranom odgoju i obrazovanju uz njegovanje tradicije i kulturne baštine, očuvanje prirode i okoliša.

Kontinuirano ćemo ulagati u znanje i profesionalni napredak zaposlenika, a svojom stručnošću jačat ćemo roditeljske kompetencije. Stvarat ćemo okruženje u kojem se dijete osjeća zaštićeno, sretno i uspješno.

NAŠA VIZIJA: Naš je vrtić mjesto učenja, stvaranja i uvažavanja djece i odraslih u multikulturalnoj zajednici.

1. O KURIKULUMU

Kurikulum se shvaća kao teorijska koncepcija koja se u praksi određenog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija. Uvažavajući najnovije znanstvene spoznaje o načinima učenja djece predškolske dobi, polazeći od socio-konstruktivističke paradigmе koja naglasak stavlja na aktivnost djeteta i interakciju s okolinom, kurikulum polazi od djeteta – temelji se na dobrom razumijevanju djeteta – njegovih interesa, razvojnih potreba i mogućnosti, postojećih znanja i razumijevanja, kognitivnih strategija i stilova učenja, profila inteligencije, modaliteta i kvalitete komunikacije s drugima, kreativnih i dr. potencijala.

Kurikulum ranog odgoja otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. Holistička, tj. integrirana priroda kurikuluma podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, uskladen s integriranom prirodnom odgojom i učenjem djeteta. Humanistička i razvojno-primjerena orijentacija kurikuluma usmjerena je na razvoj kapaciteta svakoga pojedinog djeteta te na poštovanje interesa, potreba i prava djeteta. Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima, slobodno bira sadržaje i partnere svojih aktivnosti te istražuje i uči na način na koji je njemu svrhovit. Zadatak vrtića je poticati procese osposobljavanja djece za snalaženje u sadašnjosti i u budućnosti. Zato veću vrijednost imaju ona odgojno-obrazovna djelovanja koja djeci omogućavaju „učenje učenja“ – nego učenje određenih sadržaja.

Razvoj kurikuluma započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Djeca uče aktivno, sudjelujući, čineći, surađujući s drugima. Konstruiranje znanja je socijalni proces. Najbolje je kad sudioničko i posvećeno konstrukciji značenja umjesto suhoparnoj reprodukciji.

1.1. Iz Nacionalnog okvirnog kurikuluma

Svrha i važnost predškolskoga kurikuluma temeljna uloga predškolskoga odgoja i obrazovanja, odnosi se na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinosi kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života. Svrha je predškolskoga odgoja i obrazovanja osigurati takve uvjete koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta te osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci. U ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja stvaraju se materijalni i kadrovski uvjeti te društveno okružje za kvalitetan život djeteta. Nacionalni okvirni kurikulum prepostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike (osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i sl.). Na taj se način potiče razvoj kompetencija koje su nužne pojedincu za snalaženje i aktivno sudjelovanje u svakodnevnom osobnom te kasnije profesionalnom i društvenom životu. Nizom aktivnosti i poticaja stvaraju se osnove za razvijanje svih djetetovih sposobnosti kako za učenje, tako i za njegovu samostalnost u učenju. Djetetova sadašnja i buduća dobrobit svrha je djelovanja svih izravnih i neizravnih sudionika odgoja i obrazovanja. Odgojno-obrazovno djelovanje različitih sudionika odgoja, osobito roditelja i odgojitelja, zahtijeva njihovo međusobno razumijevanje i suradnju čime se ostvaruju jedinstveno shvaćeni i prihvaćeni bitni ciljevi odgoja i obrazovanja prema potrebama i razvojnim mogućnostima djeteta.

1.2. Struktura predškolskog kurikuluma

Temeljna struktura predškolskog kurikuluma podijeljena je na tri velika potpodručja u kojima dijete stječe kompetencije:

- a) ja (slika o sebi),
- b) ja i drugi (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica),
- c) svijet oko mene (prirodno i šire društveno okružje, kulturna baština, održivi razvoj).

U svakom potpodručju određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnoga procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno-obrazovnoga rada ostvaruju se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

1.3. Područja kompetencijskih dimenzija

Temeljna znanja: usvajanje i praktična uporaba pojmove i predodžbi kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore, odnose s drugim osobama u svom okruženju te sa svijetom u kojem živi i koji ga okružuje. Očekuje se da dijete usvoji informacije, tj. izgradi znanja koja mu omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima, te međudjelovanje sa sadržajima učenja, osiguraju mu kvalitetnu prilagodbu trenutačnom okruženju te ga kvalitetno osposobe za izazove koji ga očekuju kao što je, primjerice, polazak u školu.

Vještine i sposobnosti: stjecanje i razvoj vještina učenja, povezivanja sadržaja, logičkog mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema; sposobnost propitivanja vlastitih ideja i zamisli djeteta te argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja; sposobnost identifikacije različitih izvora učenja i njihove raznovrsne primjene; preuzimanje inicijative, (samo) organizacije vlastitih aktivnosti i vještina vođenja; sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.) i potreba drugih te njihova zadovoljavanja na društveno prihvataljiv način; sposobnost uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba); razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima; sposobnost zajedničkoga (usklađena) djelovanja djeteta s drugima (drugom djecom i odraslima); sposobnost odgovornoga ponašanja prema sebi, drugima i okružju (prirodnom i materijalnom); etičnost, solidarnost, povjerenje i tolerancija u komunikaciji s drugima; sposobnost (samo)poticanja na djelovanje, (samo)organiziranja i (samo)vođenja aktivnosti; samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja); mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima (okretnost i prilagodljivost); stvaranje i zastupanje novih ideja (kreativnost); sposobnost promišljanja i samoprocjena vlastitoga rada i postignuća; inicijativnost, inovativnost i poduzetničke sposobnosti.

Vrijednosti i stavovi: prihvatanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva.

2. Naša vizija kurikuluma vrtića

za dijete:

- sigurnost svakog djeteta
- samopouzdanje i samopoštovanje djeteta
- sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.)

- sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih
- uspostavljanje kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima)
- istraživanje i razvijanje kompetencija o samostalnosti u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja) o usvajanje i praktična uporaba pojmove i predodžaba kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izvore o stjecanje i razvoj vještina učenja (povezivanja sadržaja, logičkoga mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema) o osiguravanje kvalitetne prilagodbu trenutačnom okruženju i kvalitetno osposobljavanje za izazove koji očekuju dijete (primjerice, polazak u školu) - mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima
- sposobnost odgovornoga ponašanja u okružju (prirodnom i materijalnom)
- življene i učenje prava djeteta
- dobrobit i radost svakog djeteta

za roditelje:

- podrška obitelji u području kvalitetne afirmativne roditeljske uloge
- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić – obitelj
- zadovoljstvo roditelja

za prostorno, materijalno i vremensko okruženje:

- bogata ponuda raznovrsnih, razvojno primjerenih i stalno dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju znanja
- organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju; omogućava distanciranje djeteta iz grupnih zbivanja i pravo na privatnost
- održavanje estetike
- fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju i uvažavanju djetetovih potreba
- okruženje koje zrcali zaposlene i njihovu sliku o djetetu

za ozračje:

- model usklađenog življena koji poštuje prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja
- osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika
- prihvatanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva

za stručni tim i odgojitelje:

- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjерено i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima
- razvijanju što kvalitetnijeg vrtića/odgojno-obrazovnog procesa
- razvijanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama;
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
- razvijanje refleksivne prakse
- proklamiranje humanih vrijednosti

za ostale zaposlenike:

- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu/poslove, na dobrobit djeteta, na cjelokupno ozračje vrtića

Naša vizija je vrtić kao mjesto rasta i razvoja svakog pojedinca u poticajnom okruženju. To od nas traži kontinuirano stručno usavršavanje, istraživanje u praksi, promišljanje o njezinu unapređivanju te konkretnim aktivnostima i naporima na njezinu mijenjanju u vlastitim uvjetima.

3. Kurikulum Dječjeg vrtića Vukovar I

Vrtičkim kurikulumom utvrđen je okvirni plan i program rada kroz redovni program, cjelodnevni program katoličkog vjerskog odgoja, program katoličke vjerske igraonice, program ranog učenja stranog jezika (engleski jezik), program športske igraonice, kraći program rada s potencijalno darovitom djecom, program rada s djecom s teškoćama u razvoju, programi rada s roditeljima i program predškole. Pri izradi kurikuluma stavljen je naglasak na specifičnosti vrtića i sredine u kojoj vrtić djeluje. Središte i polazište rada jesu potrebe i interesi naše djece, roditelja i lokalne zajednice. U planiranju aktivnosti vodimo se načelima individualizma, nepristranosti i interdisciplinarnosti. Bitne pretpostavke ostvarivanju ciljeva postavljenih u kurikulumu su: podizanje stručnih kompetencija odgojitelja, kvalitetna suradnja na relaciji roditelji-vrtić, prepoznatljivost i podrška lokalne zajednice.

Prioritetna područja unapređenja u ovoj pedagoškoj godini su: kultura ustanove te kurikulum i odgojno-obrazovni proces. Sukladno razvojnem planu ustanove postavljeni su slijedeći razvojni ciljevi:

1. Razvoj vrtića u smjeru kvalitetne zajednice koja uči
2. Osnaživanje timskog rada

3. Poboljšanje komunikacije i kvalitete odnosa
4. Razvijati kulturu dijaloga među svim djelatnicima
5. Povećati planiranje temeljeno na praćenju i prepoznavanju individualnih kompetencija djece

Vrtički kurikulum je razrađen po odgojno-obrazovnim programima. Bitni zadaci odgojno-obrazovnog rada proizlaze iz evaluacije rada prethodne pedagoške godine.

4. PROGRAMI

Redoviti programi provode se na šest lokacija: Centralni objekt; PO Mitnica; PO Vukovar Novi; PO Leptirić; PO Sotin i PO Bogdanovci. U planu je otvaranje novog objekta (PO Petrovci) u Petrovcima. Podrška u proširenju je općina Bogdanovci. U planu je pokretanja reda jedne vrtičke skupine od 3-7, a provođenje rada planirano je prema šestosatnom programu.

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjenrenom kurikulumu usmjerrenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštva
- poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čim stručni djelatnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa sa roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema razlicitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece sa teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada sa djecom predškolske dobi.

Ciljevi redovitih programa: stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života te osiguravanje takvih uvjeta koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednakе mogućnosti svoj djeci kroz:

- zadovoljavanje specifičnih komunikacijskih, razvojnih i obrazovnih potreba djeteta
- osmišljavanje aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje potencijale
- stvaranje kreativnog ozračja (raznovrsni materijali za istraživanje i stvaranje) zainteresiran, nedirektivni stav odgojitelja

- usvajanje vještina potrebnih za zadovoljavajuće funkcioniranje u socijalnom okruženju.

Namjena programa

Cjeloviti razvojni programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provode se za djecu od jedne godine do polaska u osnovnu školu. Nudimo cjelodnevne (10-satne) i (6-satne) programe koji počinju s radom u 6,00 sati. Skupine formiramo prema kronološkoj dobi djeteta u jasličke skupine (djeca od 1. do 3. godine) i vrtičke skupne (djeca od 3. do 7. godine). Neke skupine su dobno mješovite, što omogućuje kvalitetnu socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.

Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Integrirani i razvojni kurikulum podrazumijeva paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti djece, stimulativno materijalno okruženje koje potiče na istraživanja i stjecanje znanja.

Bitni aspekti rada su:

- stvaranje poticajnog okruženja
- individualizirani pristup
- poticanje i stvaranje uvjeta za dječje aktivnosti
- dokumentiranje procesa učenja djece
- refleksije sa djecom i stručnjacima
- predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja
- usmjeravanje na važnost i zdravstveno-preventivni potencijal tjelesnog vježbanja od najranije dobi, u cilju poticanja cjelokupnog psihofizičkog razvoja djeteta i razvijanja zdravih navika.

Način vrednovanja

- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća i razvojnog plana ustanove
- kroz nastavak rada vrtičkog tima za kvalitetu
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)

Program katoličkog-vjerskog odgoja

Program obogaćen katoličko vjerskim sadržajima nastaviti će se provoditi u skupini Božje ovčice u PO Mitnica kao i u sklopu igraonice u Centralnom objektu.

Ciljevi programa - cilj katoličkog vjerskog odgoja je odgajati religioznu dimenziju djeteta i oplemeniti ju za jedine ljudske vrijednosti: savjest, intelekt, karakter, vjera ljubav, nada i osobnost. U redoviti program integrirani su elementi katoličkog vjerskog odgoja, gdje se indirektno, kroz igru, u djetetu potiče ljubav prema istini, dobroti, životu. Tako se na spontan i blag način, poštujući dječju prirodu, njeguje i duhovna dimenzija djeteta. Pažljivo osmišljeni poticaji i aktivnosti uče dijete ljubiti i poštovati sebe i druge, ujedno ga odgajajući za odgovornost prema cijelome svijetu. Program provode posebno educirane odgajiteljice.

Namjena programa - program je namijenjen djeci čiji roditelji pisanim zahtjevom iskažu potrebu za katoličko-vjerskim programom.

Način realizacije

- situacijski spontano i nepredviđeno kada prati potrebe i osjećaje djeteta
- planski i predviđeno slijedeći liturgijsko vrijeme i blagdane

Teme vjerskog odgoja kroz godinu

- doček i prihvatanje djece
- stvoreni svijet i stvorenja u njemu
- došašće – radost Isusova dolaska na svijet
- Isusovo djetinjstvo i život
- otkrivanje tajne života
- u susret uskrslome Isusu
- majka
- život kršćanske zajednice Crkve
- druge teme vjerskog sadržaja prema interesu djece

Način vrednovanja

- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća i razvojnog plana Ustanove
- kroz nastavak rada vrtićkog tima za kvalitetu
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)
- upitnici za djecu, odgajatelje i roditelje na kraju pedagoške godine

Programi za djecu s teškoćama u razvoju

Vrtić ostvaruje program za djecu s teškoćama u razvoju koja su inkluzirana u redovite skupine, ovisno o dijagnozi i o brojnosti djece u pojedinim skupinama i u posebnoj skupini za djecu s poremećajima iz spektra autizma rane i predškolske dobi.

Ciljevi programa

- poticanje cijelokupnog razvoja djeteta s posebnim potrebama u uvjetima inkluzije (stručni tim, odgojitelji)
- sustavno kroz odgojno-obrazovne sadržaje i opću informiranost djelovati na formiranje svijesti i izgradnju pozitivnih stavova i prihvaćanja djece s teškoćama u razvoju

Namjena programa - program je namijenjen djeci s većim utjecajnim teškoćama u razvoju. Inkluzija pruža djetetu s posebnim potrebama mogućnosti:

- promatranja i oponašanja dobrih modela učenja te životnih interakcija s djecom koja nemaju teškoća,
- svoj djeci a naročito djetetu s teškoćama u razvoju kroz svakodnevne situacije i planirane situacije učenja razvoj osobnih kompetencija. Prostor je strukturiran tako da omogućuje svoj djeci slobodan izbor aktivnosti i individualni rad.

Način vrednovanja

- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća i razvojnog plana Ustanove
- kroz nastavak rada vrtičkog tima za kvalitetu
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)
- upitnici za djecu, odgajatelje i roditelje na kraju pedagoške godine

Posebni odgojno obrazovni program za djecu s poremećajima iz spektra autizma rane i predškolske dobi

Ciljevi programa

- uključivanje djeteta u vrtički program ranog i predškolskog odgoja i naobrazbe
- poticanje razvoja jačih strana djeteta za svakodnevno funkcioniranje i prilagodbu na okolinu u kojoj dijete živi
- pružanje potpore pri generalizaciji naučenih vještina potrebnih za svakodnevno funkcioniranje i osamostaljivanje
- priprema djece za nastavak u redovnom odgojno obrazovnom sustavu
- pružanje stručne pomoći roditeljima i obitelji

Namjena programa

- program je namijenjen djeci koja imaju dijagnozu PAS postavljenu temeljem ADOS-a ili djeca koja imaju sumnju na PAS
- starosne dobi od treće godine života do polaska u školu

Vrednovanje programa

Vrednovanje odgojno obrazovnog rada i praćenje djece s PAS provodit će se u skladu s propisanim pedagoškom dokumentacijom te će izrađivat dodatna dokumentacija o radu kroz različite oblike : pisane anegdotske bilješke, dnevničke, dječje radove, audio i video zapise, protokole praćenja.

Program predškole

Ciljevi programa - osigurati okružje u kojem će djeca najviše moguće razviti svoje potencijale, zadovoljiti svoje aktualne interese i time stići znanja, vještine i navike koje će mu omogućiti uspješnu prilagodbu novim uvjetima života, rasta i razvoja, što ga u školi očekuju. Namjena programa - program je namijenjen djeci školskim obveznicima školske godine 2021./2022.

Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Posebna se pozornost pridaje poticajnoj organizaciji socio-pedagoškog konteksta u kojem treba osmisliti, ponuditi izbor različitih aktivnosti i igara.

Način vrednovanja

- kroz praćenje provedbe bitnih zadaća i razvojnog plana Ustanove
- kroz nastavak rada vrtićkog tima za kvalitetu
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)
- upitnici za djecu, odgajatelje i roditelje na kraju pedagoške godine

KRAĆI PROGRAMI

Vrtić nudi kraće specijalizirane programe, verificirane od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, koji se provode u popodnevnim satima, a voditeljice su djelatnice vrtića i vanjski suradnici.

Sportska igraonica

Ciljevi programa - omogućiti djeci pravilan razvoj lokomotornog sustava i upoznavanje sadržaja vezanih uz sportski život čime se utječe na cjelokupni razvoj djeteta i stvaranje navika zdravog života.

Namjena programa - igraonica je namijenjena djeci predškolske dobi (od četvrte do šeste godine).

Način realizacije - sportska igraonica provodi se u vidu tjelesnih aktivnosti od listopada do svibnja, dva puta tjedno po 45 minuta u dvorani vrtića. Sportske aktivnosti obuhvaćaju programske sadržaje prirodnih oblika kretanja, razne elemente tjelesnog vježbanja, sportskih igara, elementarnih igara, sportske i korektivne gimnastike, atletike i drugih kinezioloških aktivnosti. Djeca se kroz dobro primjerene aktivnosti upoznaju s pojmom kruga, kolone, vrste te upoznaju razne igre s pravilima. Omogućen je razvoj i usavršavanja biotičkih motoričkih znanja koja su osnova svake aktivnosti i sporta.

Način vrednovanja

- kroz dnevnik rada
- valorizacija rada nakon završetka programa

Program ranog učenja stranog jezika (engleski)

Ciljevi programa – omogućiti djeci da kroz raznovrsne poticaje na igru, istraživanje, stvaranje, druženje i suradnju u spontanoj interakciji i odgojiteljicom i drugom djecom na njemu primjerjen i zanimljiv način razvija senzibilitet za engleski jezik.

Namjena programa – igraonica ranog učenja engleskog jezika namijenjena je djeci srednje i starije odgojne skupine (od 5-7 god.) koja su uključena u redoviti program, a koja pokažu poseban interes za ovaj vid programa.

Način realizacije – program ranog učenja engleskog jezika provodi se od listopada do svibnja, dva puta tjedno po 35 min u svim vrtićima/područnim objektima. Aktivnosti ranog učenja stranog jezika obuhvaćaju pjesmice, recitacije, brojalice, plesove, igre slikovnim karticama te poznate dječje igre engleskog govornog područja. Program provode odgajateljice DV Vukovar I koje su osposobljene za vođenje ovakvog tipa programa.

Način vrednovanja – valorizacija rada nakon završetka programa u svibnju, kroz završnu priredbu pred roditeljima.

Program rada s darovitom djecom

Ciljevi programa – stvoriti uvjete za ostvarenje dječijih potencijala u okruženju prihvaćanja i podrške, povećati razinu spoznaje kod roditelja o osobinama i potrebama potencijalno darovite djece te razinu osjetljivosti na pojavu darovitosti u vrtićkom uzrastu, potaknuti kod odgojiteljica osvješćivanje osobina i potreba potencijalno darovite djece, povećati razinu osjetljivosti na pojavu darovitosti u vrtićkom uzrastu te ih poučiti odgojno obrazovnom reagiranju na iste.

Namjena programa – program rada s darovitom djecom realizira se kao igraonica za darovitu djecu sličnih intelektualnih sposobnosti te kao obogaćen redoviti program u matičnim skupinama potencijalno darovite djece. Program je namijenjen djeci u godinu dana prije polaska u školu.

Način realizacije – Program igraonice provodio bi se jednom tjedno po 90 minuta u jednom objektu, a u matičnoj skupini redovitim obogaćivanjem aktivnosti i materijala u skladu s iskazanim sposobnostima i interesima djeteta. Program igraonice provodi odgojiteljica sa odgovarajućim certifikatom, a rad u redovnim skupinama odgojiteljice u suradnji sa psihologinjom.

Način vrednovanja – Program će se vrednovati temeljem: praćenja interesa i zadovoljstva djece tijekom radionica, praćenjem napretka djece u odnosu na zacrtane zadaće u individualiziranom odgojno obrazovnom planu, upitnika o zadovoljstvu djece na radionicama na kraju godine, upitnika o zadovoljstvu roditelja s radionicama na kraju godine, valorizacijom rada nakon završetka programa u lipnju.

Program rada s djecom i roditeljima– CAP program

Na razini cijelog vrtića Vukovar I, tim odgojitelja provodi CAP program – prevencija zlostavljanja djece.

Cilj programa – prevencija svih oblika zlostavljanja djece

Provođenje aktivnosti – CAP program provodi se u Hrvatskoj od 2000 godine, a verificiran je od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. CAP je jedini program prevencije seksualnog zlostavljanja djece predškolske dobi u Hrvatskoj. Program će se provoditi tijekom ped.god. 2020/2021. sa svim skupinama djece starije vrtićke dobi, a provodit će se kroz: predavanja za osoblje; predavanje za roditelje; radionice za djecu.

Programi za roditelje - Rastimo zajedno

Program je razvijen u okviru UNICEF-ovog Programa za rani razvoj djece i poticajno roditeljstvo ("Prve tri su najvažnije") s ciljem osnaživanja suradnika u predškolskim ustanovama za pružanje podrške roditeljima u najboljem interesu djece. U cijelosti se provodi u suradnji s Odsjekom za predškolski odgoj Agencije za odgoj i obrazovanje.

Ciljevi programa - glavni cilj programa radionica je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojemu roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo i o načinima na koje se odnose prema svojem djetetu; bolje upoznaju sebe kao roditelja te doznaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu. Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja).

Namjena programa - svrha programa radionica za roditelje „Rastimo zajedno“ jest omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču rast i razvoj kako roditelja tako i djeteta. Predavanjima i vježbama stječu se znanja i vještine koje roditeljima koriste u odnosu s djetetom. Razgovorom se izmjenjuju iskustva o rješavanju problema s djetetom. Druženjem se postaje sigurniji, samopouzdaniji, zadovoljniji.

Način vrednovanja

- upitnici i evaluacijske liste za roditelje prije početka i nakon održanog ciklusa radionica
- evaluacija voditelja radionica nakon svake provedene radionice

Programi za roditelje - Rastimo zajedno Plus

Program je razvijen u okviru UNICEF-ovog Programa za rani razvoj djece i poticajno roditeljstvo ("Prve tri su najvažnije") s ciljem osnaživanja suradnika u predškolskim ustanovama za pružanje podrške roditeljima djece s teškoćama u razvoju u najboljem interesu djece. U cijelosti se provodi u suradnji s Odsjekom za predškolski odgoj Agencije za odgoj i obrazovanje.

Ciljevi programa - glavni cilj programa radionica je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojemu roditelji djece s teškoćama u razvoju s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo i o načinima na koje se odnose prema svojem djetetu; bolje upoznaju sebe kao roditelja te doznaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu. Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja).

Namjena programa - svrha programa radionica za roditelje djece s teškoćama u razvoju „Rastimo zajedno Plus“ jest omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču rast i razvoj kako roditelja tako i djeteta. Predavanjima i vježbama stječu se znanja i vještine koje roditeljima koriste u odnosu s djetetom. Razgovorom se izmjenjuju iskustva o rješavanju problema s djetetom. Druženjem se postaje sigurniji, samopouzdaniji, zadovoljniji.

Način vrednovanja

- upitnici i evaluacijske liste za roditelje prije početka i nakon održanog ciklusa radionica
- evaluacija voditelja radionica nakon svake provedene radionice

Ostali oblici podrške roditeljstvu

Savjetovalište za roditelje - osmišljeno je kao podrška i pomoć roditeljima.

Namjena - savjetovalište mogu koristiti svi roditelji djece koja pohađaju Dječji vrtić Vukovar I.

Način realizacije - savjetovanje je individualno u dogovorenim terminima. Teme s kojima se roditelji mogu javiti stručnom timu su raznolike: neke se tiču razvojnih problema djece, neke se odnose na odgojne dileme, dio tema se odnosi na životne gubitke, rastave, donošenje važnih životnih odluka.

Način vrednovanja

- broj roditelja koji su koristili usluge savjetovališta tijekom pedagoške godine

5. BITNI ZADACI ODGOJNO-OBRZOVNOG RADA NA NIVOU USTANOVE

1. Nastavak unapređenja i oblikovanja poticajnog materijalnog i socijalnog i vremenskog okruženja prostora skupina te realizacija oblikovanja zajedničkih prostora u funkciji igre i učenja djece. Primjena suvremenih procesa učenja djece, poticanje suradnje, timskog rada i kvalitete interakcije na svim razinama.

- oblikovanje međuprostora i holova na način da potiču susrete, druženja, zajedničko istraživanje i učenje za oblikovanje zajedničkih prostora s ciljem obogaćivanja života djeteta u vrtiću
- prostor soba strukturirati i mijenjati tijekom godine na način da je transparentan i omogućuje različite oblike grupiranja djece, druženja, osamljivanje, različite interakcije i komunikacije
- obogaćivanje centara kvantitetom i kvalitetom materijala planiranim i izrađenim u suradnji s djecom
- smišljeno i pravovremeno planirati između prostorno i organizacijski povezanih grupa (dnevni i tjedni dogovori timova odgajatelja).
- fleksibilna organizacija poslijepodnevnog odmora za svu djecu koja nemaju potrebe za spavanjem s naglaskom na planiranje poticaja i aktivnosti
- stvaranje suradničkog ozračja u odgojno-obrazovnoj ustanovi i uspostavljanje partnerskih odnosa između svih sudionika odgojno obrazovnog procesa: dijete-dijete; odrasli-dijete i odrasli-odrasli
- osposobljavanje i osvještavanje za bolje slušanje i razumijevanje djece i bliskije povezivanje s njima
- samorefleksija i zajednička refleksija odgojitelja i drugih stručnih djelatnika u vrtiću
- nastavak projektne metoda rada s djecom (pokretanje projekata po interesu djece u jasličkim i vrtičkim skupinama, praćenje i dokumentiranje projekata, prezentacija projekta djeci, roditeljima i široj zajednici)
- nastavak eko rada u PO Leptirić te razvijanje odgoja za održiv razvoj, kao dugoročni cilj
- Provođenje projekta "Super je biti različit" – ciljane skupine: djeca s teškoćama i potencijalno darovita djeca

Očekivani rezultati

- prostorno, materijalno i vremensko okruženje zadovoljava potrebe i interes djece, svi prostori potiču djecu na suradnju, igru i učenje

- otvorena vrata između skupina u kojima su ponuđeni različiti poticaji nastali kao produkt zajedničkog planiranja i koji omogućavaju slobodno cirkuliranje djece i biranje prostora za igru
- vrijeme preklapanja radnog vremena odgojitelja iskorišteno za rad u manjim grupama (korištenje međuprostora i zajedničkog prostora)
- suradnički dijalog među svim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa
- proveden dobro dokumentiran projekt u starijim i srednjim skupinama

2. Vanjski prostor u funkciji integriranog učenja, poticanje razvoja motoričkih sposobnosti i navika zdravog načina života

- svakodnevno promišljati i osigurati različite materijale i igre na vanjskom prostoru sa ciljem što raznovrsnijeg izražavanja, istraživanja i konstruiranja formiranje ISA-e za vanjske aktivnosti djece
- svakodnevno dogovarati, planirati i provoditi različite sportske aktivnosti na vanjskom prostoru i dvorani
- šetnje u bližu okolicu vrtića

Očekivani rezultati

- planiranje sportskih aktivnosti i materijala koji se koriste na vanjskom prostoru u cilju integriranog učenja vidljivo u dokumentaciji skupina i svakodnevnom radu
- aktivnosti provedene na vanjskom prostoru i dvorani dokumentirane i prezentirane u unutarnjem prostoru (sobe dnevnog boravka, međuprostori) i na roditeljskim sastancima
- formiran interesni stručni aktiv za aktivnosti na vanjskom prostoru koji se redovito dogovara, planira, provodi, dokumentira i reflektira aktivnosti na vanjskom prostoru

3. Praćenje, dokumentiranje i individualno planiranje kao bitan segment rada odgojitelja

- razvoj različitih tehnika praćenja i dokumentiranja aktivnosti djece i odgojnog procesa u cilju razumijevanja djeteta
- timska planiranja/refleksije u svrhu dogovaranja dalnjih smjernica rada i pokretanja projekata
- zapisi dostupni djeci npr. fotografije djece u aktivnostima u centrima, video zapisi, tekstualni zapisi djece i odgojitelja i sl. s ciljem prisjećanja djece na protekle aktivnosti, poticanja suradnje i samoučenja te razvoj projekata temeljenih na interesu djece

- prezentacija rada skupina i procesa učenja djece kroz dokumentaciju (fotografije, izjave, dječji djece radovi) u zajedničkim prostorima (hol, međuprostori, blagovaona)

Očekivani rezultati

- provedene timska planiranja/refleksije po objektima
- uvedeni etnografski zapisi dječjih aktivnosti (fotografije, izjave djece, anegdotske bilješke i sl.) vidljivi u sobi dnevnog boravka i zajedničkim prostorima vrtića
- tromjesečni, tjedni i dnevni plan planiran suradnički (suradnja među odgojiteljima) na osnovu dnevnih zapažanja i praćenja djeteta, te prepoznavanja interesa kako grupe tako i pojedinog djeteta

4. Obogaćeni rad s predškolcima

- pojačani rad s predškolcima u svim redovnim skupinama
- planiranje materijala i aktivnosti koje omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima (prakticirati i poticati rasprave, razgovore, diskusije, razmjene znanja), te međudjelovanje sa sadržajima učenja i potiču razvoj kompetencija potrebnih za uspješan prelazak u osnovnu školu (predmatematičkih i predčitalačkih vještina, motoričkih sposobnosti, komunikacijskih vještina, samostalnost i sl.)
- dokumentiranje procesa učenja djece, suradnja odgajatelja različitih skupina u planiranju aktivnosti i pokretanje projekta po interesu djece
- suradnja s roditeljima na poticanju razvoja spremnosti za polazak u školu

Očekivani rezultati

- svladani razvojni zadaci bitni za polazak u školu
- djeca su pripremljena za polazak u školu, usvojila su potrebne kompetencije

ZADAĆE NA NIVOU USTANOVE U KONTINUITETU

- razvijanje ekološke svijesti kod djece, nastavka razvijanja eko odgoja u objektu Leptirić
- obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa blagdanima, proslavama, svečanostima, posjetima i izletima
- razvrstavanje i recikliranje otpada s ciljem očuvanja okoliša
- provedba eko projekata
- očuvanje kulturne baštine
- poticanje, uvažavanje i prihvaćanje različitosti kroz svakodnevni život s djecom s teškoćama u razvoju u vrtiću

Očekivani rezultati

- provedeni i dobro dokumentirani eko projekti u pojedinim skupinama
- sve skupine provode eko aktivnosti i dokumentiraju ih
- obilježavanje eko datuma
- sudjelovanje u eko akcijama lokalne zajednici

Obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa blagdanima, proslavama, svečanostima, posjetima i izletima

Mjesec rujan - Hrvatski olimpijski dan; listopad - Dani kruha, Dječji tjedan; studeni – sjećanje na žrtve Vukovara; prosinac: Sv. Nikola, Božić; siječanj/veljača – Maškare, sv. Valentin; travanj - Dan planeta Zemlje, Uskrs; svibanj - Dani vrtića, Dani Grada Vukovara

Očuvanje kulturne baštine

- upoznavanje glavnih karakteristika, običaja i povijesti kraja
- sudjelovanje u običajima
- upoznavanje pjesama i tradicijskih plesova našeg kraja

Očekivani rezultat

- prezentiran rad široj društvenoj zajednici (medijska popraćenost, prezentacije projekata i stvaralaštva djece)
- sudjelovanje u javnim i kulturnim aktivnostima u organizaciji Grada Vukovara

6. PROJEKTI

Rad na projektu je jedan od oblika integriranog kurikuluma. Tijek rada na projektu nije moguće unaprijed planirati, nije ga moguće ranije strukturirati, nije unaprijed određena duljina njegova trajanja niti se zna u kojem će se smjeru razvijati. Osnovni je kriterij odabira smjera razvoja projekata interes djece. Jedino što je unaprijed poznato je da će projekt sadržavati istraživanje, izražavanje, rasprave i to kroz uporabu različitih simboličkih jezika.

Cjelokupni, planirani odgojno obrazovni rad bit će proveden sukladno epidemiološkim uvjetima i preporukama Nacionalnog stožera i nadležnog Ministarstva. Epidemija COVID-19, od ožujka prošle pedagoške godine utjecala je uvelike i na odgojno obrazovni rad u odgojnim skupinama, utjecala je na uspostavljanje planiranih suradnji s vanjskim čimbenicima, provođenje projekata, planirana izlaganja, svečanosti, posjete i sl.

Vjerujemo kako će i ova pedagoška godina bili drugačija u odnosu na prethodne i da ćemo morati učiniti niz prilagodbi. Stoga je iznimno teško i planirati kada smo svjesni neizvjesnosti situacije. Međutim, nastojat ćemo maksimalno obogatiti dječji život u vrtiću i prilagodit se svim novonastalim situacijama.